

2. Базовий, при якому дійсно досягаються абсолютні та відносні показники, що забезпечують прибуткове функціонування і формування певного запасу фінансової міцності);

3. Випереджальний, при якому визначаються перспективні відносні і абсолютні показники, які можуть бути досягнуті за сприятливих умов зовнішнього середовища.

Між вищевказаними рівнями встановлюється інтервал відхилення, перехід через який означає, що у компанії нарощуються внутрішні резерви для зростання або, в разі змін, потрібно шукати шляхи підвищення ефективності.

Для того, щоб уникнути проблем і труднощів в аналізі, прогнозуванні та плануванні, вважаємо за доцільне використовувати такий управлінський інструмент як методику формування і розрахунку вхідних і вихідних потоків FRF (Financial Resource Flow).

Так, для підвищення ефективності управління капіталом необхідно або збільшувати показники чистого прибутку при збереженні обсягу і структури використовуваного капіталу, або зберігати показники чистого прибутку на колишньому рівні, але при цьому скорочувати обсяги капіталу, використовуваного для його отримання.

В цілому вважаємо, що надані пропозиції щодо управління сукупним капіталом фармацевтичної компанії є ефективними при прийнятті як оперативних, так і стратегічних управлінських рішень і дозволяють контролювати процес формування прибутку і достатність капіталу для забезпечення основної діяльності. Дані пропозиції дозволяють оцінити дійсну платоспроможність і фінансову стійкість компанії, відображаючи ступінь покриття інвестиційних і фінансових потреб наявним капіталом по основній (операційній) діяльності.

Використана література:

1. Беренда Н. І., Редзюк Т. Ю. Управління структурою капіталу підприємства / Н. І. Беренда, Т. Ю. Редзюк. Т. Ю. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/19_1_2018ua/5.pdf.

2. Горошанська О. О. Оптимізація структури капіталу підприємства / О. О. Горошанська. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://elib.hduht.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/4004/1/17.pdf>.

3. Посилкіна О. В., Братішко Ю. С., Гладкова О. В. Фінансовий менеджмент / О. В. Посилкіна, Ю. С. Братішко, О. В. Гладкова. – Х.: Вид-во НФаУ, 2018. – 198 с.

Ризик-менеджмент як невід’ємна складова управління ризикозахищеністю сучасних підприємств

Зоїдзе Д. Р., к.е.н., доцент кафедри менеджменту і адміністрування НФаУ

Різнюк О. М., здобувач вищої освіти 2 курсу

за освітньо-професійною програмою «Адміністративний менеджмент»

Національного фармацевтичного університету

270214@ukr.net

Сучасний стан розвитку здійснення підприємницької діяльності в Україні відбувається в умовах зростаючої невизначеності та конфліктності, залежності від великої сукупності внутрішніх та зовнішніх факторів діяльності підприємств, а також постійно зростаючого рівня ризику.

Саме невизначеність стану зовнішнього та внутрішнього середовища змушує підприємців приймати більшість управлінських рішень в умовах ризику. Відсутність повної інформації, існування протидіючих тенденцій, елементи випадковості, нестабільність економічного і політичного розвитку, значні темпи інфляції, відсутність чіткої законодавчої бази і часті зміни в ній, використання застарілої технології та зношеного устаткування, низька економічна культура обумовлюють важку прогнозованість процесу управління. За таких обставин суб'єктам господарювання необхідно вміти оцінювати ступінь можливого впливу ризиків та управляти ними з метою зниження [1].

Все це обумовлює об'єктивну необхідність дослідження ризиків в підприємницькій діяльності, збільшує потребу в адаптації існуючих методів оцінки ризиків до умов практичного їх застосування на підприємствах з метою створення системи ефективного управління ними.

Під ризикозахищеністю підприємства розуміють ефективність управління ризиком діяльності підприємства, яке забезпечує його стійкість та спроможність протистояти несприятливим ситуаціям.

Управління ризиком – багатоступеневий процес, основна мета якого – зменшення фактичного відхилення від досягнення мети підприємства в результаті обрання ризикової альтернативи і недопущення втрат від ризику. Цей процес дозволяє ефективно діяти в умовах невизначеності та пов'язаних з нею ризиків і використовувати можливості, збільшуючи потенціал для зростання та розвитку підприємства [2, с. 196].

Управління ризиками суб'єкта господарювання передбачає: зменшення збитків та скорочення кількості непередбачуваних подій, ідентифікацію та управління всією сукупністю ризиків діяльності, удосконалення процесу прийняття рішень в частині реагування на ризики, використання сприятливих можливостей, визначення рівня схильності до ризику у відповідності до стратегії розвитку, раціональне використання капіталу [3, с. 7].

Критеріями ризикозахищеності організації можуть бути такі показники: характеристика схильності до ризику системи управління, фінансова стійкість, наявність і структура власних обігових коштів, прибутковість.

Ризикозахищеність може проводитися в таких видах діяльності підприємства – управлінська діяльність, фінансова діяльність, інвестиційна діяльність та операційна діяльність. Ризикозахищеність управлінської діяльності полягає в захищеності управлінської поведінки в умовах ризику, фінансової – у фінансовій стійкості підприємства, що визначається групою фінансово-економічних показників і передбачає рентабельність і самофінансування діяльності, фінансову незалежність підприємства від зовнішніх джерел фінансування; інвестиційної – у підвищенні привабливості інвестицій і націленні на зниження втрат від ризикових операцій або взагалі їх уникнення; операційної – в основній діяльності підприємства, ключовими елементами якої є реалізація товарів, робіт (послуг) і проведення маркетингової стратегії підприємства [2, с. 197].

Отже, дуже важливим аспектом ризикозахищеності є раціональне формування системи управління ризиком (ризик-менеджмент) на підприємстві.

Система управління ризиками суб'єкта господарювання включає складові, зміст яких визначається підходом вищого керівництва до управління суб'єктом. До цих компонентів належать: середовище здійснення контролю, яке створює атмосферу на

підприємстві й визначає сприйняття та реакцію співробітників на властиві діяльності ризики; постановка цілей, які відповідають місії суб'єкта та рівню його схильності до ризику; ідентифікація подій, таких як внутрішні та зовнішні події, що впливають на досягнення цілей компанії і повинні визначатися з урахуванням їх поділу на ризики або можливості; процес оцінки ризиків, який передбачає їх аналіз з урахуванням ймовірності виникнення і напрямку впливу на суб'єкт задля вжиття необхідних заходів; методи реагування на ризик – ухилення, прийняття, скорочення або перерозподіл – сукупність заходів, які дозволяють привести виявлений ризик у відповідність до допустимого рівня ризику й схильності до ризику компанії; контрольні процедури, які розроблені і впроваджені на підприємстві таким чином, щоб забезпечити обґрунтовану гарантію вчасності та ефективності реагування на виникаючі ризики діяльності; інформаційні системи та комунікації, які передбачають той факт, що необхідна інформація ідентифікується, фіксується і передається в межах суб'єкта як по вертикалі структури, так і по горизонталі; моніторинг – оцінки якості роботи системи протягом визначеного часу, при якому недоліки управління ризиками, виявлені в ході таких контрольних заходів, слід доводити до відома керівництва й усувати для забезпечення безперервного вдосконалення системи.

Управління ризиками компанії є багатовекторним, циклічним процесом, в якому майже всі компоненти можуть впливати і впливають одна на одну, тому для ефективного функціонування системи дуже важливо забезпечити постійний обмін інформацією всіх сфер функціонування підприємства [3, с. 8].

Необхідною умовою для успішної діяльності підприємства, що працює в умовах підвищеного ризику, є створення та вдосконалення систем управління ризиками, що дозволяють виявити, оцінити, локалізувати та проконтролювати ризик [4].

Для того щоб удосконалити управління ризикозахищеністю підприємства необхідно налагодити систему ризик-менеджменту, впровадити оцінку ризиків як на стратегічному так і на оперативному рівні, що приведе до прийняття більш зважених управлінських рішень, дозволить поліпшити моніторинг та системи комунікації за різними сферами управління ризиками.

Використана література:

1. Семенова, К. Д. Ризики діяльності промислових підприємств: інтегральне оцінювання: монографія / К. Д. Семенова, К. І. Тарасова. – Одеса: ФОП Гуляєва В. М., 2017. – 234 с.
2. Степанова, А. А. Ризикозахищеність підприємства в сучасних умовах господарювання // Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. – № 5 (50). – 2011. – С. 195–199.
3. Белякова, В. П. Інтеграція процесів ризик-менеджменту та внутрішнього контролю // Вісник ЖДТУ – № 2 (56). – 2011. – С. 6–12.
4. Пастушенко, М. В. Удосконалення системи управління ризиками на підприємстві / М. В. Пастушенко, С. М. Невмержицька. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://knutd.edu.ua/publications/pdf/Ukrainian_editions_Nevmerzicka_2015022810.pdf (дата звернення 26.09.2019).